

EL SETGE DE BARCELONA [1714]

LA RESISTÈNCIA CATALANA MARÍTIMA

DURANT LA GUERRA DE SUCCESSIÓ, EL SETGE DE LA CAPITAL CATALANA VA SER LLARG I DUR, PERÒ LA CIUTAT VA PODER RESISTIR CATORZE MESOS GRÀCIES A LES PROVISIONS QUE HI VAN ARRIBAR PER MAR.

EL PORT DE BARCELONA va tenir un paper cabdal en la resistència de la ciutat durant el setge del 1714. En aquest espai, els dos bàndols enemics actuaven de forma contrària: mentre que els francesos, amb un desplegament important de galeres, navilis i fragates, i els espanyols, amb força menys naus, intentaven impedir l'arribada de provisions a través d'un bloqueig naval, els defensors de la ciutat buscaven mantenir el port obert i garantir l'arribada de queviures, pólvora i municions, armament, correspondència dels ambaixadors, etc. Anglaterra, que posseïa legalment l'illa de Menorca des de la signatura de la Pau d'Utrecht amb Felip V, va quedar al marge dels combats.

Malgrat la mobilitat d'aquest tipus de setge, la situació de les naus depenia de com bufava el vent, hi havia tres zones ben diferenciades: el port de Barcelona, amb la torre de la Llanterna en primer pla, en mans dels defensors; els molls dels caps de riu del Besòs i del Llobregat, en mans dels assetjadors; i entre la desembocadura del Llobregat i Montjuïc, i entre la desembocadura del Besòs i Barcelona hi havia extenses zones humides (aiguamolls).

Com es va trencar el bloqueig?

La resistència catalana va ser possible, principalment, gràcies a l'última possessió hispànica de Carles III: l'illa de Mallorca, en aquell moment, governada pel català Josep Antoni de Rubí i de Boixadors, marquès de Rubí. L'illa es va convertir en el centre logístic des d'on s'organitzaven combois cap a Catalunya i es coordinaven els intents de trencar el bloqueig de Barcelona. Des d'allà, van sortir enviaments de blat, pólvora, armes, diners i reforços humans, a més d'emissaris i oficials. Tot i que molts combois van ser interceptats, d'altres van aconseguir arribar a la capital catalana. Un dels primers èxits dels defensors va tenir lloc el 27 d'octubre del 1713.

També, però, van arribar naus des d'Eivissa, Sardenya i, fins i tot, Nàpols. Va ser la navegació de cabotatge, molt intensa, la que va aconseguir trencar el bloqueig borbònic

BIBLIOTECA NACIONAL DE FRANÇA

de manera clara, al nord (costa de Llevant), fins a Sant Pol de Mar, i al sud (costa de Ponent), fins a Cambrils. Eren naus petites i lleugeres que podien escapar-se dels grans vaixells de l'armada borbònica.

La capitulació acordada el 12 de setembre de 1714 va suposar el lliurament aquella mateixa tarda del moll, les Drassanes i el castell de Montjuïc a l'exèrcit borbònic. Les conseqüències de l'ocupació van ser diverses, entre elles, la transformació de les Drassanes en caserna militar, la qual cosa va suposar la pèrdua de la seva funció i la subordinació de l'espai al nou ordre polític. A més, la ciutat va quedar devastada, econòmicament i demogràficament.

LA CIUTAT SOTA LES BOMBES

Gravat anònim que mostra el setge que va patir Barcelona el 1714.

LA CURIOSITAT

La família Dalmau

Diverses famílies afins a l'arxiduc Carles van invertir diners per aconseguir trencar el bloqueig naval. El govern

de la ciutat els va donar patents de cors. Entre les nissagues més destacades, hi havia els Dalmau. Amador Dalmau,

adroguer, era una de les persones més riques de Barcelona. I el seu fill, Sebastià Dalmau, era coronel de l'exèrcit.

Només ells van comprar tres naus, una barca de disset canons, un pinco de sis canons i una fragata.